

Kowalski sam w sądzie, czyli na co zwrócić uwagę

data aktualizacji: 2019.02.07 autor:

Dzisiejszy artykuł, zgodnie z zapowiedzią, będzie zawierał wskazówki dla osób, które zdecydowały się same prowadzić postępowanie sądowe.

Zacznijmy od dowodów. Zasady procesu cywilnego zostały ukształtowane w ten sposób, że to powód (czyli osoba wnosząca sprawę do Sądu) musi przedstawić dowody na potwierdzenie swoich twierdzeń. Jeśli tego nie zrobi, przegra sprawę, bez względu na to czy w rzeczywistości będzie miała rację. Na tym właśnie polega tzw. ciężar dowodu w procesie.

W procedurze cywilnej obowiązuje także zasada prekluzji dowodowej, która ma istotne znaczenie w postępowaniu dowodowym. Zgodnie z tą zasadą, wszystkie dowody powinny zostać przedstawione już w pierwszych pismach procesowych stron, czyli w pozwie i odpowiedzi na pozew. Jeżeli strona chciałaby zawnioskować jakiś dowód na późniejszym etapie, to powinna dodatkowo uprawdopodobnić, że nie zgłosiła go we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

To bardzo ważna zasada, bo może się okazać, że kluczowy dowód w sprawie jest spóźniony (nie został zgłoszony we właściwym czasie) i jako taki zostanie przez sąd pominięty. Sąd bowiem, co do zasady, pomija spóźnione twierdzenia i dowody. Nie trudno sobie wyobrazić, że na skutek takiego błędu można przegrać sprawę. Dlatego bardzo istotne jest, aby pozew albo inne pismo wszczynające postępowanie sądowe, jak również odpowiedź na pozew były profesjonalnie przygotowane i zawierały wszystkie wnioski dowodowe, które na chwilę ich sporządzania były możliwe do powołania.

A co w ogóle może stanowić dowód w sprawie cywilnej? Dowodem może być tak naprawdę wszystko, co może mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Najczęściej występujące dowody to oczywiście zeznania świadków, przesłuchanie stron, dokumenty, opinie biegłych, fotografie, nagrania itd. Ważne jest to, aby dowód odnosił się do konkretnej okoliczności, która została opisana w pozwie. Każdy dowód powinien mieć określoną tezę dowodową. Jeśli dowód nie spełnia powyższych wymogów, to Sąd oddala wniosek dowodowy i nie bierze go pod uwagę przy rozstrzygnięciu sprawy.

Można byłoby zapytać, dlaczego Sąd, który obiektywnie widzi, że strona rzeczywiście ma rację, ale nie radzi sobie z dostarczeniem odpowiednich dowodów, nie pomoże jej, wykonując za stronę czynności dowodowe w imię sprawiedliwości? Otóż po pierwsze dlatego, że obowiązuje zasada równości stron. Sąd nie może podpowiadać ani powodowi ani pozwanemu, byłoby to wysoce krzywdzące dla drugiej strony. Po drugie, w procesie cywilnym obowiązuje zasada kontradiktoryjności procesu, zgodnie z którą między stronami toczy się spór i to na stronach spoczywa obowiązek udowodnienia swoich twierdzeń. Sąd jest tutaj jedynie baczny obserwator i arbitrem, który na koniec procesu wyda wyrok na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Od powyższej zasady są pewne wyjątki. I tak przykładowo Sąd zobowiązany jest do udzielania stronom niezbędnych pouczeń co do czynności prawnych (np. terminu i sposobu zaskarżenia orzeczenia), gdy strony występują bez profesjonalnego pełnomocnika. Drugi wyjątek dotyczy możliwości dopuszczenia przez Sąd dowodu z urzędu. Jest to jednak sytuacja bardzo wyjątkowa i nieczęsto stosowana.

Podsumowując, strona decydująca się na samodzielne występowanie w sprawie cywilnej, przede wszystkim musi pamiętać, że do procesu trzeba się odpowiednio przygotować, wymaga on zaangażowania, uważności, aktywności stron i przestrzegania zasad rządzących procedurą cywilną. Jeśli sprawa ma zakończyć się korzystnym dla nas rozstrzygnięciem, musi być prowadzona starannie od początku do samego końca.

Joanna Chrostowska, radca prawny

Kancelaria Radcy Prawnego

Skierniewice, ul. Jagiellońska 29 lok. 410

kancelaria.chrostowska@gmail.com, joanna.chrostowska.oirp.warszawa.pl

tel. 573 180 209

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/30736-kowalski-sam-w-sadzie-czyli-na-co-zwrocic-uwage>